

VISOKOŠOLSKO SREDIŠČE NOVO MESTO
Visoka šola za upravljanje in poslovanje

ČISTOPIS

Visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje

INFORMATIKA V UPRAVLJANJU IN POSLOVANJU

Čistopis visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* sprejetega na 58. seji senata VŠUP, dne 27. 01. 2006 in spremenjenega na 114. seji, dne 31. 05. 2010.

KAZALO

1	SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU	1
2	OPREDELITEV TEMELJNIH CILJEV IN KOMPETENC	1
2.1	Temeljni cilji programa	2
2.2	Poklicne kompetence	2
3	PODATKI O MEDNARODNI PRIMERLJIVOSTI PROGRAMA	4
3.1	Primerljivost koncepta, formalne in vsebinske strukturiranosti	5
3.2	Primerljivost možnosti dostopa in pogojev za vpis v študijski program	5
3.3	Primerljivost trajanja študija, dokončanja študija in pridobljenih naslovov	6
3.4	Primerljivost načinov in oblik študija	6
3.5	Možnosti za vključevanje programa v skupni evropski visokošolski prostor	8
3.6	Razlike med predlaganim in tujimi programi	9
3.7	Končne ugotovitve o mednarodni primerljivosti programa	10
4	PODATKI O MEDNARODNEM SODELOVANJU VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA	10
5	PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	12
5.1	Kreditno vrednotenje programa in posameznih učnih enot	12
5.2	Predmetnik s poimensko navedbo učnih enot	13
5.3	Vrsta in delež učnih enot in njihova vključenost v strukturo programa	15
5.4	Razmerje predavanj, seminarjev in vaj ter drugih oblik študija	19
5.5	Praktično usposabljanje v programu, izvedba in kreditno ovrednotenje	20
5.6	Deli študijskega programa – programi za izpopolnjevanje	21
6	POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA	29
7	MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM	30
8	PREVERJANJE IN OCENJEVANJE	31
9	POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU	32
11	NAČINI IZVAJANJA ŠTUDIJA	36

12	POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA	37
13	POGOJI ZA DOKONČANJE POSAMEZNIH DELOV PROGRAMA	38
14	STROKOVNI NASLOV	38

I SPLOŠNI PODATKI O PROGRAMU

Študijski program:	informatika v upravljanju in poslovanju
Stopnja:	prva
Vrsta:	visokošolski strokovni študijski program
Klasius SRV:	št. 16 203 – visokošolska strokovna izobrazba
Trajanje:	3 leta
Obseg:	180 ECTS
Študijsko področje: (klasifikacija Isced)	št. 34 – poslovne in upravne vede št. 48 – računalništvo
Klasius P:	št. 3400 – poslovne in upravne vede
Raziskovalno področje: (klasifikacija Frascati)	družboslovne vede in naravoslovno–matematične vede
Akreditacija:	Svet RS za visoko šolstvo, slep št. 2/4 – 2007

Visokošolski strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* je nastal v sodelovanju Visoke šole za upravljanje in poslovanje Novo mesto s Fakulteto za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani. Pri razvoju programa so dosledno upoštevani dokumenti:

- Zakon o visokem šolstvu (Ur. l. RS, št. 100/04),
- Zakon o strokovnih in znanstvenih naslovih (Ur. l. RS, št. 22/99),
- Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ur. l. RS, št. 101/04),
- Merila za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (Ur. l. RS, št. 124/04).

2 OPREDELITEV TEMELJNIH CILJEV IN KOMPETENC

Področje poslovnih in upravnih ved se z razvojem IT močno spreminja. Vpliv IT se kaže v organizacijskih spremembah institucij, v drugačnih implementacijah informacijskih sistemov in posledično v spremenjenem funkcioniranju in komuniciranju znotraj institucij kot tudi med njimi in okolico. Takšna preobrazba zahteva novo znanje in nove ljudi, ki takšno znanje imajo.

Program IUP ima za osnovni cilj ponuditi znanje s področja upravljanja in poslovanja pa tudi računalništva in informatike, tako da je mogoče vse potrebne spremembe, ki jih IT implicira, kompetentno in strokovno realizirati na nivoju institucij, ki se odločajo za ustrezno preobrazbo.

2.1 Temeljni cilji programa

Študijski program omogoča študentom pridobivanje strokovnega znanja in usposobljenost za:

- neposredno zaposlitev po zaključku študija,
- kompetentno opravljanje dela na področjih upravljanje in poslovanje ter računalništvo in informatika,
- nadaljevanje študija na drugi stopnji in v programih za izpopolnjevanje,
- permanentno strokovno in osebno rast ter
- razumevanje globalnega gospodarskega, političnega, socialnega in kulturnega okolja.

Študij vodi k doseganju obsežnega nabora znanja in veščin s področja upravljanja in poslovanja ter računalništva in informatike. Ključno je razvijanje sposobnosti in znanja za uspešno obvladovanje sprememb in lastne kariere, pri čemer spodbujamo fleksibilnost, kritično razmišljanje, veščine predstavitve, timsko delo in integracijo teoretičnega znanja. Diplomanti bodo po končanem študiju obvladali znanje s svojega področja dela in ga znali aplicirati v delovanju posamezne organizacije in okolja. Na osnovi holističnega in interdisciplinarnega poznavanja področij delovanja bodo diplomanti usposobljeni za načrtovanje, organiziranje, vodenje in kontroliranje zahtevanih funkcij.

2.2 Poklicne kompetence

Pri oblikovanju kompetenc za visokošolski strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* smo se oprli na usmeritve projekta Tuning, upoštevali smo ocene in mnenja gospodarstvenikov in visokošolskih učiteljev.

Študenti bodo v visokošolskem strokovnem študijskem programu prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* pridobili in razvili naslednje splošne in predmetnospecifične kompetence.

Splošne kompetence

Študenti bodo s programom razvili naslednje splošne kompetence:

- poznavanje in razumevanje procesov v poslovnem okolju in sposobnost za njihovo analizo, sintezo in predvidevanje rešitev ter njihovih posledic;

- usposobljenost za raziskovanje na področju upravljanja in poslovanja ter informatike in računalništva;
- usposobljenost za načrtovanje organizacijskih in informacijskih sprememb, ki so potrebne pri uvajanju, uporabi in zagotavljanju kakovosti na vseh področjih dela znotraj institucij;
- usposobljenost za samostojno in avtonomno uporabo, nadzor in vzdrževanje programske opreme za realizacijo organizacijskih in informacijskih funkcij;
- usposobljenost za obvladovanje IT na vseh nivojih programske preobrazbe;
- razvijanje komunikacijskih sposobnosti in spretnosti v domačem in mednarodnem okolju;
- usposobljenost za timsko in projektno delo;
- sposobnost etične refleksije in zavezanost profesionalni etiki v poslovnem okolju, spoštovanje nediskriminativnosti in multikulturalnosti v organizaciji in njenem (mednarodnem) okolju;
- zmožnost vzpostavljanja in vzdrževanja partnerskega odnosa s sodelavci, z delodajalcem in drugimi uporabniki oz. skupinami (lokalna skupnost, svetovalne službe, gospodarstvo ipd.) ter zmožnost strpnega dialoga;
- poznavanje in razumevanje razvojnih teženj, razlik in potreb posameznika ter usposobljenost za permanentno in vseživljenjsko izobraževanje.

Predmetnospecifične kompetence

Študenti bodo s programom razvili naslednje predmetnospecifične kompetence:

- razumevanje temeljnega znanja, obvladovanje veščin in povezovanje obeh področij, tako upravljanja in poslovanja kot tudi računalništva in informatike;
- razumevanje metod kritične analize in razvoja teorij ter njihova uporaba pri reševanju konkretnih delovnih problemov;
- poznavanje in razumevanje zgodovine, utemeljitve in splošne strukture temeljnih disciplin, njunih poddisciplin s področij poslovnih in upravnih ved ter računalništva in informatike;
- koherentno obvladovanje temeljnega znanja z obeh študijskih področij ter usposobljenost za povezovanje in njegovo aplikacijo pri implementaciji v prakso;
- usposobljenost za samostojno uporabo, razvoj in vzdrževanje informacijsko-komunikacijske tehnologije in sistemov na področju upravljanja in poslovanja;
- poznavanje načina predstavitve, zapisa in modeliranja informacije;
- zmožnost zapisati problem v obliki algoritma;
- usposobljenost za načrtovanje sistemov;
- usposobljenost za razvoj programske opreme;
- razumevanje računalniških sistemov in arhitektur;
- razumevanje, uporaba in razvoj računalniških komunikacij;
- poznavanje zmožnosti in omejitev informacijskih tehnologij;

- usposobljenost za načrtovanje in obvladovanje sprememb, razvoj organizacijskih in vodstvenih spretnosti za vodenje, mentorstvo, svetovalno delo, preverjanje in ocenjevanje dosežkov zaposlenih ter oblikovanje povratnih informacij;
- usposobljenost za samoizobraževanje, selekcijo novih informacij in njihovo vključevanje v delovni proces;
- razumevanje potreb posameznika oz. skupine ob upoštevanju okoljskih dejavnikov (fizičnih, socialnih, kulturnih).

3 PODATKI O MEDNARODNI PRIMERLJIVOSTI PROGRAMA

Pri izdelavi študije mednarodne primerljivosti visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* s tujimi sorodnimi študijskimi programi smo skladno z 49. členom Zakona o visokem šolstvu (Ur. l. RS, št. 100/04) in 8. členom Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ur. l. RS, št. 101/04) upoštevali naslednje kriterije:

- primerljivost koncepta, formalne in vsebinske strukturiranosti programa *informatika v upravljanju in poslovanju* s tujimi programi,
- primerljivost možnosti dostopa in pogojev za vpis v študijski program;
- primerljivost trajanja študija, napredovanja, dokončanja študija in pridobljenih naslovov,
- primerljivost načinov in oblik študija (sistem in organizacija študijskega procesa, kreditni sistem, uporaba sodobnih informacijskih tehnologij, samostojni študij, tutorstvo, organizacija praktičnega usposabljanja),
- možnosti za vključevanje programa v mednarodno sodelovanje (mobilnost) oz. skupni evropski visokošolski prostor,
- razlike med predlaganim in tujimi programi glede na specifične potrebe in pogoje domačega gospodarstva in javnih služb.

Za analizo mednarodne primerljivosti visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* smo pregledali številne sorodne študijske programe v evropskem visokem šolstvu. Po premisleku smo za primerjavo izbrali tri evropske študijske programe s področja poslovnih in upravnih ved (klasifikacija Iced), ki so usklajeni z bolonjskimi usmeritvami, ter se izvajajo na mednarodno uveljavljenih in kakovostnih visokošolskih institucijah s tradicijo.

Tako smo za v študijo mednarodne primerljivosti vključili sorodne študijske programe in sicer z visokošolskih institucij: Technische Universität München (TUM), Nemčija; Universität Zürich (UZ), Švica; University of Ulster, aculty of Business and Management (UU), Severna Irska; Technische Universität Wien (TUW), Avstrija.

Tabela 1: Seznam v primerjavo zajetih visokošolskih zavodov in študijskih programov

<i>Visokošolski zavod</i>	<i>Študijski program</i>	<i>Država</i>	<i>Spletna stran institucije</i>
Technische Universität München (TUM)	Wirtschaftsinformatik	Nemčija	www.tu-muenchen.de
Universität Zürich (UZ)	Science in Informatik, Richtung Wirtschaftsinformatik	Švica	www.unizh.ch
University of Ulster Faculty of Business and Management (UU)	Business Studies with Computing	Severna Irska	http://www.ulster.ac.uk
Technische Universität Wien (UW)	Wirtschaftsinformatik	Avstrija	www.tuwien.ac.at

Študija mednarodne primerljivosti je pokazala, da je visokošolski strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* mednarodno primerljiv in omogoča mednarodno mobilnost ter vključevanje v evropski visokošolski prostor.

3.1 Primerljivost koncepta, formalne in vsebinske strukturiranosti

Študijski program prve stopnje informatika v upravljanju in poslovanju je po formalni in vsebinski strukturiranosti primerljiv s sorodnimi programi navedenih tujih šol.

Vsi programi imajo s splošnimi cilji določene optimalne posredne in neposredne rezultate študija. Rezultati študija so opisani kot profesionalne kompetence (splošne in predmetno specifične), ki jih študent razvije med študijem.

Programi omogočajo pridobivanje kvalitetnega znanja in veščin, potrebnih za uveljavljanje v profesionalnem okolju.

3.2 Primerljivost možnosti dostopa in pogojev za vpis v študijski program

V vseh primerljivih visokošolskih strokovnih študijskih programih izpolnjujejo pogoje za vpis kandidati, ki so uspešno končali izobraževanje na stopnji, ki je primerljiva z našo srednjo šolo. Kot vse referenčne tuje šole bosta tudi VŠUP NM in FRI omogočala vpis kandidatom, ki so zaključili štiriletno srednje šolanje z maturo, poklicno maturo ali zaključnim izpitom. Vse šole omogočajo prehode iz sorodnega

višješolskega programa v visokošolski program. Tudi VŠUP in FRI bosta omogočila prehode študentov med programi skladno z Merili o prehodih med programi.

3.3 Primerljivost trajanja študija, dokončanja študija in pridobljenih naslovov

Trajanje študija

Študijski program informatika v upravljanju in poslovanju bo trajal, skladno z Zakonom o visokem šolstvu, tri leta (šest semestrov) in bo vključeval organizirane oblike učnih dejavnosti, praktično usposabljanje in diplomski projekt.

Ekvivalentni tuji programi trajajo tri leta. Obseg tujih programov je izražen v kreditnih točkah.

Napredovanje

V programih nismo zasledili pogojev za napredovanje po programu. Vsi programi omogočajo nadaljevanje študija na drugi stopnji terciarnega izobraževanja – na magistrskem programu.

Direktna primerjava s programi visokih strokovnih šol iz tujine je razvidna iz Tabele 7.

Zaključek študija in pridobljen naslov

Za zaključek študija po študijskem programu Informatika v upravljanju in poslovanju mora študent opraviti vse predpisane študijske obveznosti, opraviti delovno prakso ter izdelati in zagovarjati diplomski projekt. Študent pridobi naziv diplomirani ekonomist – poslovni informatik.

V vseh referenčnih programih se študij zaključi z diplomskim delom, ki ga ob pomoči učiteljev in asistentov pripravljajo študenti v zadnjem semestru študija. Študenti z zaključkom študija pridobijo naslov bachelor degree of economics and computer science.

3.4 Primerljivost načinov in oblik študija

Z analizo smo ugotovili, da je organizacija študijskega procesa na referenčnih šolah podobna načrtovani organizaciji in izvedbi študija pri nas.

Načini izvajanja študijskega programa

Študijski programi se izvajajo v organiziranem študijskem procesu praviloma kot redni študij, kot izredni študij in študij na daljavo.

Organizacijske oblike študija

Razvoj obeh strokovnih področij (upravljanje in poslovanje ter računalništvo in informatika) in potrebe gospodarstva zahtevajo sodobne organizacijske oblike izobraževanja, aktualizacijo izobraževalnih vsebin, uvajanje aktivnih metod poučevanja in učenja. Temeljna je delitev na organizirane oblike izvajanja študijskega programa in samostojni študij.

Organizirane oblike izobraževanja so: predavanja, vaje, laboratorijsko delo, seminarji, projektno delo, uvajanje v raziskovalno delo, uvajanje v timsko delo, strokovna praksa. Potekajo v večjih ali manjših skupinah študentov, lahko tudi individualno. Na vseh v primerjavo zajetih ustanovah izvajajo tudi organizirane individualne oblike študijskega dela s študenti v obliki konzultacij in govorilnih ur ter jih izvajajo mentorji in tutorji (visokošolski učitelji/študenti).

Samostojni študij

Ugotavljamo, da je samostojni (individualni) študij pomembna oblika dela v vseh primerjanih programih. Med samostojno delo štejemo individualno izbiro dela študijskega programa, sprotno delo in pripravo na predavanja, izdelavo vaj, individualni študij literature, izdelavo in predstavitve seminarskih nalog, raziskovalno delo študentov pod mentorstvom učiteljev v okviru študijsko–raziskovalnih projektov, priprave na izpite in izdelavo diplomskega projekta.

Ugotavljamo, da je v tujih programih velik delež projektne dela s poudarkom na timskem delu.

Verifikacija doseženega znanja

Sistemi verifikacije doseženega znanja so v celoti primerljivi z oblikami preverjanja in ocenjevanja znanja v našem programu. Tako v našem kot v tujih programih doseganje splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc preverjamo z izpiti, s kolokviji, portfoliom, poročili, seminarji, projektnimi nalogami, z raziskovalnimi nalogami, dnevniki/poročili strokovne prakse in diplomsko nalogo.

Tutorstvo

Tutorstvo kot posebno obliko svetovalnega mentorskega dela je prisotno v vseh tujih šolah. Da bi študij potekal čim bolj učinkovito, študenta skozi program vodi in ga usmerja mentor – tutor. V Sloveniji bolj poznamo konzultacije i kot obliko svetovalnega dela v visokem šolstvu.

Na obeh šolah bomo razvijali tutorski sistem, ker smo prepričani, da bomo s sprotnim svetovanjem izboljšali motivacijo študentov za permanentno opravljanje vseh študijskih obveznosti, kar bo prispevalo k boljšim rezultatom študija. Delovanje tutorskega sistema bo urejeno s poslovnikom. Tutorji bodo vodili študente skozi ves čas študija in jim olajšali vključevanje v visokošolsko okolje.

Študentom bodo svetovali in jim pomagali pri reševanju problemov, vezanih na študij, jih usmerjali pri izbiri predmetov v okviru kreditnega sistema študija, pri iskanju individualne študijske usmeritve, svetovali pri izbiri in iskanju literature ter svetovali pri odločitvah o študiju v tujini. Tutorska obveza do posameznega študenta se zaključí, ko ta uspešno diplomira.

Organizacija praktičnega usposabljanja

Praktično usposabljanje v našem programu je po obliki, vsebini in ciljih v celoti primerljivo s programi referenčnih strokovnih šol. Praktično usposabljanje poteka v obliki laboratorijskih vaj, seminarjev, raziskovalnih projektov in strokovne prakse. Strokovna praksa je obvezna oblika študijskega programa in se izvaja v neposrednem delovnem okolju. Študenti spoznajo neposredno delovno okolje: organiziranost, proizvodni proces in upravljanje. Tako se pod vodstvom mentorjev pripravijo na samostojno delo v stroki.

Z analizo smo ugotovili, da je aplikativnost pridobljenega znanja v tujih programih bolj poudarjena in je delež strokovne prakse večji kot pri nas.

Uporaba sodobnih informacijskih tehnologij (IKT)

Prehod v informacijsko družbo vnaša v sodobni svet korenite spremembe. Večina držav se zaveda tveganj zaradi zaostajanja za državami, ki uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnik in tehnologij uspešno vključujejo v preobrazbo gospodarstva in družbe v celoti ter s tem omogočajo državljanom sodelovanje in aktivno udeležbo v procesih razvoja na vseh ravneh bivanja, zato je uvajanje učnih vsebin, povezanih z razvojem informacijske družbe na vseh ravneh izobraževanja izjemnega pomena. Zlasti je pomembno sodelovanje raziskovalnih in izobraževalnih ustanov z gospodarstvom, saj je le tako zagotovljen potreben pretok znanja in kadrov v neposredno delovno okolje.

Ugotavljamo, da je v vseh študijskih programih velik poudarek na izobraževanju in pridobivanju specifičnih kompetenc za uporabo IKT. Uporaba IKT se odraža na več področjih: kot učna vsebina, kot orodje za izpeljavo študijskega procesa, kot orodje v študijskem/delovnem procesu, kot vir informacij, kot sredstvo za komuniciranje.

3.5 Možnosti za vključevanje programa v skupni evropski visokošolski prostor

Temeljni predpogoji za vključevanje programa v mednarodno sodelovanje oz. skupni evropski visokošolski prostor so: kvalitativno in kvantitativno primerljivi študijski programi, primerljivi pogoji za habilitacijo učiteljev, ki program izvajajo, primerljivi materialni pogoji za izvajanje študijskega programa in znanje tujih jezikov. Pomemben instrument mednarodne mobilnosti študija je tudi enoten

kreditni sistem študija – ECTS. Na podlagi izpolnjevanja navedenih kriterijev so opravljene študijske obveznosti mednarodno priznane ali pa ne.

Ugotavljamo, da imajo izbrane institucije že zgrajene odnose mednarodnega sodelovanja s številnimi institucijami in omogočajo mobilnost študentov in učiteljev. Uveljavljen je ECTS kreditni sistem študija, ki omogoča oblikovanje individualne študijske usmeritve, nudi več možnosti za poglobljanje študija v željeni smeri in pomeni popestritev študijskih programov. Študenti lahko izbirajo med izbirnimi predmeti na matični šoli in preko ECTS kreditnega sistema študija tudi na sorodnih šolah po Evropi.

VŠUP bo zagotovila mednarodno primerljivost študijskega programa, ustrezen pedagoški kader, ustrezne materialne pogoje in znanje tujih jezikov ter mednarodno priznanje našega študija in diplom. Sprejela bo evropski kreditni sistem študija (ECTS) in spodbujali mednarodno izmenjavo visokošolskih učiteljev, študentov in sodelovanje v evropskih projektih Sokrates – zlasti Erasmus, pa tudi Comenius, Leonardo, Youth.

3.6 Razlike med predlaganim in tujimi programi

Primerjava TUM in IUP

Ugotovimo lahko, da je koncept programov TUM in IUP po osnovni zgradbi podoben. Kot je razvidno iz tabel, se velik del predmetov ujema. Nekateri predmeti imajo sicer nekoliko drugačna poimenovanja oz. so nekoliko drugače strukturirani. Npr. Einführung in die Informatik zajema tako vsebine predmetov kot je programiranje kot tudi nekatere vsebine s področja IS, čeprav je glavni del s področja IS zajet v okviru predmetov Einführung in die Wirtschaftsinformatik.

Večjo razliko je opaziti pri matematiki, saj je v okviru programa TUM predvidenih kar pet predmetov s področja matematike (Mathematik (Lineare Algebra), Mathematik (Analysis), Diskrete Strukturen I, Diskrete Strukturen II, Operations Research/Finanzmathematik), v predlaganem programu pa zasledimo le en predmet (poslovna matematika). Po drugi strani pa lahko v predlaganem programu zasledimo nekatere predmete, ki jih na TUM ni, npr. ravnanje z ljudmi, omrežno računanje, pravo in intelektualna lastnina, metode komuniciranja, osnove računalniške arhitekture. V predlaganem študiju IUP pa ni predmetov v zvezi s projektnim vodenjem (Projektmanagement je na TUM eden izmed obveznih predmetov, v programu IUP pa je podoben predmet zajet v MODULU 1, ki predstavlja le eno opcijo). Na TUM tudi ni tujega jezika, je pa zahtevanega več praktičnega dela v obliki seminarjev in projektov.

Primerjava UZ in IUP

Na osnovi primerjave obeh predmetnikov lahko ugotovimo, da sta glede osnovnih predmetov (informatika, matematika, razvoj programske opreme, podatkovne baze ekonomskih predmetov itd.) predmetnika primerljiva. Veliko več je na univerzi Zürich praktičnega dela pod mentorstvom profesorjev pa tudi v gospodarstvu. Program IUP pa obsega nekatere predmete, ki so usmerjeni v delo z ljudmi (osnove poslovanja, ravnanje z ljudmi), ki jih na univerzi Zürich ni.

Primerjava UW in IUP

Na osnovi primerjave naslovov obeh predmetnikov lahko ugotovimo, da sta glede osnovnih predmetov s področja informacijskih tehnologij precej podobna, nekaj več je razlik v smislu gospodarske informatike in ekonomskih znanosti.

Študij IUP ima 9 kreditnih točk (ECTS) več kot UW. Kreditne točke IUP se določajo na osnovi obremenitve študenta v okviru organiziranega študijskega dela, individualnega študijskega dela, priprav na izpite, drugih oblik preverjanja znanja in diplomske naloge, kreditne točke UW pa se določajo samo na osnovi obremenitve študenta v okviru organiziranega študijskega dela (moduli).

Študij IUP ima več ur predavanj in vaj (158 semestrskih ur), študij UW pa ima manj obveznih ur predavanj (108 semestrskih ur), vaj in seminarjev, poudarek pa je na praktičnem delu, pripravi referatov in prezentacij ter skupinskem delu.

Strokovna praksa IUP je namenjena delu v podjetju. Študij UW pa ima v petem semestru praktikum, ki je namenjen sodelovanju pri izdelavi projekta na osnovi skupinskega dela v tovarniškem okolju. Namenjen je pridobivanju praktičnih izkušenj s področja gospodarske informatike.

Diplomsko delo na UW je vezano na izbiro modulov KFK, ki jih potrdi študijska komisija.

3.7 Končne ugotovitve o mednarodni primerljivosti programa

Študija mednarodne primerljivosti je pokazala, da je visokošolski strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* mednarodno primerljiv in omogoča mednarodno mobilnost ter vključevanje v evropski visokošolski prostor.

4 PODATKI O MEDNARODNEM SODELOVANJU VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Mednarodno sodelovanje Visoke šole za upravljanje in poslovanje

Svojo mednarodno dejavnost razvija šola na petih področjih, ki so:

- organizacija mednarodnih znanstvenih posvetov,
- izmenjava študentov in visokošolskih učiteljev,

- sodelovanje v mednarodnih znanstvenoraziskovalnih projektih,
- sodelovanje pri razvoju skupnih študijskih programov in
- individualni stiki pedagoških delavcev.

Organizacija mednarodnih znanstvenih posvetov

Šola je do sedaj organizirala tri mednarodne znanstvene simpozije. Leta 2001 je organizirala posvet z naslovom Nadarjeni med teorijo in prakso, leta 2003 posvet Nadarjeni: izkoriščen ali prezrt potencial, leta 2004 pa posvet Mediji v izobraževanju. Vsakega izmed teh simpozijev se je udeležilo več kot 100 znanstvenikov in strokovnjakov iz Slovenije in tujine, predvsem iz jugovzhodne Evrope.

Izmenjava študentov in visokošolskih učiteljev

Šola v preteklosti ni sodelovala v mednarodnih programih izmenjave. V letu 2004 smo zaprosili za univerzitetno listino Erasmus, ki šoli omogoča dostop do programa Socrates/Erasmus. Listino smo pridobili marca 2005. Istočasno je šola začela navezovati stike s tujimi visokošolskimi ustanovami. Podpisano je pismo o nameri z Univerzo Ålborg (Danska) in pogodbe o sodelovanju z visokošolskim zavodom iz Konina (Poljska), ekonomsko fakulteto iz Niša (Srbija in Črna gora) ter s pedagoško fakulteto iz Vranja (Srbija in Črna gora), dogovarjamo pa se za podpis sporazuma z Univerzo Vorarlberg (Avstrija). V štud. l. 2004/2005 se je začelo tudi navezovanje stikov med študentskimi organizacijami. Organizirani so bili prvi medsebojni obiski med študenti šole in študenti iz Konina. Prve izmenjave študentov in visokošolskih učiteljev so bile realizirane v letu 2005 (Poljska in Srbija). V letu 2006 bodo trije visokošolski učitelji šole vključeni v pedagoški proces na partnerskih ustanovah, pri izvedbi študija na šoli pa bodo sodelovali predvidoma štirje visokošolski učitelji iz partnerskih ustanov. Na tujih ustanovah se bodo izobraževali trije visokošolski učitelji.

V študijskem letu 2005/2006 smo se aktivno vključili tudi v program Leonardo da Vinci, v okviru katerega naši študentje v tujini opravljajo obvezno delovno prakso.

Doslej je šola veliko vlagala v zagotavljanje materialnih in kadrovskih pogojev za izvedbo programa, srednjeročno pa bo intenzivno investirala v projekte mednarodnega sodelovanja, zato načrtuje vključitev v relevantna mednarodna združenja visokošolskih ustanov in širjenje partnerske mreže.

Sodelovanje pri razvoju in izvajanju skupnih študijskih programov

Kot partner je šola v letu 2005 sodelovala pri razvoju skupnega študijskega programa MBA Specialise en management international des enterprises, ki je bil prijavljen na razpis programa Tempus. V pripravi programa so poleg VŠUP

sodelovali Paris Graduate School of Management (ESG) kot koordinator ter Univerza Niš in Université Libre de Bruxelles kot partnerja v projektu.

Sodelovanje v mednarodnih znanstvenoraziskovalnih projektih

Šola si prizadeva ustvariti pogoje za sodelovanje v mednarodnih projektih predvsem preko svojih visokošolskih učiteljev in sodelavcev.

5 PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Program *informatika v upravljanju in poslovanju* zajema vsebinski področji poslovne in upravne vede ter računalništvo. Pri sestavi predmetnika so dosledno upoštevana priporočila Bolonjske deklaracije, ki se nanašajo na trajanje študija, letno obremenitev študenta, izbirnost, kreditno vrednotenje študijskih dosežkov in mednarodno mobilnost ter določila Zakona o visokem šolstvu in podzakonskih aktov.

5.1 Kreditno vrednotenje programa in posameznih učnih enot

Visokošolski strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* je kreditno ovrednoten skladno z določili Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (Ur. list RS, 124/2004). Kreditni prenosni sistem ECTS študentu omogoča nabiranje in prenos kreditnih točk iz enega študijskega programa v drugega in medsebojno priznavanje opravljenih obveznosti med visokošolskimi zavodi iz Republike Slovenije in tujine. Zagotavlja preglednost in primerljivost visokošolskih sistemov in študijskih programov, kar predstavlja osnovo za mobilnost študentov in priznavanje študijskih obveznosti.

Kreditna točka (KT) je merska enota za vrednotenje dela, ki ga študent v povprečju opravi. Ena kreditna točka pomeni 25 do 30 ur obremenitve študenta, pri čemer lahko znaša letna obremenitev študenta od 1500 do 1800 ur. Posamezni deli programa so ovrednoteni skladno z merili: posamezni predmet z najmanj 3 KT, modul z najmanj 5 KT, teden strokovne delovne prakse z 2 KT in diplomska projektna naloga z 10 KT.

Merila ECTS spodbujajo uvajanje strategij poučevanja, ki so osredotočene na študenta: izhodišče je študijska oziroma delovna obremenitev študenta. Študentu se kreditne točke dodelijo, ko izpolni s programom predpisane študijske obveznosti. V obremenitev študenta se štejejo: predavanja, seminarji, vaje in druge oblike organiziranega študijskega dela (praktično usposabljanje, laboratorijske vaje, raziskovalno delo, projektno delo), individualno študijsko delo (sprotno delo, študij

literature, seminarske, projektne in raziskovalne naloge ter priprava na izpite ali druge oblike preverjanja znanja) in diplomska naloga oz. zaključna projektna naloga pri programih za izpopolnjevanje.

Ko bo program tekel, bomo v skladu z določili 5. člena Meril ECTS dejansko obremenitev študenta spremljali in evalvirali do diplomiranja prve vpisane generacije, potem pa najmanj vsake dve leti (Anketni vprašalnik o dejanski obremenitvi študenta), ter po potrebi popravili oz prilagodili ta del študijskega programa.

5.2 Predmetnik s poimensko navedbo učnih enot

V tabeli 5 je prikazano: predmetnik s poimensko navedbo učnih enot, kreditno ovrednotenje celotnega programa in posameznih učnih enot v KT po ECTS, letno in celotno število ur študijskih obveznosti študenta ter letno in celoletno število ur organiziranega študijskega dela oziroma kontaktnih ur programa.

Tabela 2: Predmetnik s kreditnim ovrednotenjem študijskih obveznosti

1. letnik																
Zap. št.	Učne enote	VP	Organizirano študijsko delo										OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
			1. semester				2. semester									
			P	V	LV	KT	P	V	LV	SP	KT					
1.	Uvod v gospodarstvo	EK	45	45		7						90	99	189	7	
2.	Programiranje 1	PO	45		30	6						75	93	168	6	
3.	Metode komuniciranja	PV	30	30	15	6						75	87	162	6	
4.	Poslovna matematika	KM	30	45		6						75	93	168	6	
5.	Uvod v računalništvo	LS	30	15	15	5						60	80	140	5	
6.	Algoritmi in pod. strukture	PO					45	15	15		6	75	87	162	6	
7.	Računovodstvo	PV					45	30	15		7	90	120	210	7	
8.	Teorija organizacije	ME					30	30			5	60	70	130	5	
9.	Osnove inf. sistemov	IN					45		45		7	90	113	203	7	
10.	Poslovni tuji jezik 1	TJ					30	30			5	60	90	150	5	
SKUPAJ			180	135	60	30	195	105	75		30	750	932	1682	60	

2. letnik															
Zap. št.	Učne enote	VP	Organizirano študijsko delo								OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT	
			1. semester				2. semester								
			P	V	LV	KT	P	V	LV	SP					KT
1.	Temelji menedžmenta	ME	30	45		6						75	81	156	6
2.	Trženje	PV	30	45		6						75	81	156	6
3.	Pravni okviri poslovanja	PR	30	45		6						75	93	168	6
4.	Programiranje 2	PO	45		30	6						75	93	168	6
5.	Baze podatkov	IN	30		30	6						60	102	162	6
6.	Izbirni predmet 1						30	15	15		6	60	102	162	6
7.	Poslovne finance	PV					30	30			5	60	80	140	5
8.	Omrežno računalništvo	IN					30	15	30		6	75	81	156	6
9.	Poslovna statistika	KM					30	30	15		7	75	128	203	7
10.	Izbirni predmet 2						30	30			6	60	96	156	6
SKUPAJ			165	135	60	30	150	120	60		30	690	937	1627	60
3. letnik															
1.	Ravnanje z ljudmi	ME	30	30		6						60	102	162	6
2.	MODUL: 1. predmet		30	15	15	6						60	102	162	6
3.	2. predmet		30	15	15	6						60	102	162	6
4.	3. predmet		30	15	15	6						60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 3		30	30		6						60	102	162	6
6.	Razvoj in upr. IS	IN					30		30		6	60	102	162	6
7.	Strokovna praksa									360	18	360	0	360	18
8.	Diplomska naloga								60		6	60	120	180	6
SKUPAJ			150	105	45	30	30	0	90	360	30	780	732	1512	60
Zap. št.	Program IUP														
	Letnik študija	Organizirane oblike študijskega dela								OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT		
		P	V	LV	SP										
1.	1. letnik	375	240	135						750	932	1682	60		
2.	2. letnik	315	255	120						690	937	1627	60		
3.	3. letnik	180	105	135	360					780	732	1512	60		
SKUPAJ UR		870	600	390	360					2220	2601	4821	180		
v %		18,0	12,4	8,1	7,5					46,0	54	100,0			

Opomba:

VP = vsebinsko področje: EK = ekonomija, PV = poslovne vede, ME = menedžment, PR = pravo, IN = informatika, PO = programska oprema, LS = računalniška logika in sistemi, KM = kvantitativne metode, KA = kadri, TJ = tuji jezik; P = predavanja, SV = seminarske vaje, LV = laboratorijske vaje, PU = praktično usposabljanje, OŠD = organizirano študijsko delo, IŠDŠ = individualno študijsko delo študenta, LOŠ = letna obremenitev študenta, KT = kreditne točke.

5.3 Vrsta in delež učnih enot in njihova vključenost v strukturo programa

Celoten program zajema organizirane oblike študijskega dela in individualno delo študenta ter obsega 4821 ur v vrednosti 180 KT. Traja tri študijska leta. Tvorijo ga skupni/obvezni študijski predmeti (21), izbirni predmeti (2), izbirni modularni predmeti (3), strokovna praksa in diplomska naloga.

Predpisane učne enote se izvajajo kot *organizirane oblike študijskega dela*: predavanja, seminarske vaje, laboratorijske vaje in strokovna praksa.

Individualno študijsko delo študenta zajema sprotno delo, pisanje seminarских nalog in poročil, študij literature, pripravo na izpite ter pisanje diplomske naloge. Obsega 2601 uro ali 54 %.

Učne enote pokrivajo področja informatike, programske opreme, računalniške logike in sistemov, ekonomije, poslovnih ved, menedžmenta, kvantitativnih metod, kadrov, prava in tujih jezikov.

Tabela 3: Struktura programa glede na vsebinska področja v KT

Letnik	Sestava programa	Št. pred.	Vsebinsko področje v KT											Skupaj v KT	Skupaj v %
			EK	PV	ME	KM	PR	KA	IN	PO	LS	TJ	IZB		
1.	Obvezni predmet	10	7	13	5	6			7	6	11	5		60	33,3
2.	Obvezni predmet	8		11	6	7	6		12	6				48	26,7
	Izbirni predmet	2											12	12	6,7
3.	Obvezni predmet	2			6						6			12	6,7
	Modul	3											18	18	10,0
	Izbirni predmet	1											6	6	3,3
	Strokovna praksa													18	10,0
	Diplomska naloga													6	3,3
SKUPAJ v KT:			7	24	17	13	6	0	19	12	17	5	36	180	
SKUPAJ v %:			3,9	13,3	9,4	7,2	3,3	0,0	10,6	6,7	9,4	2,8	20,0		100,0

5.3.1 Izbirnost v programu

Razmerja med obveznimi in izbirnimi enotami so v programu informatika v upravljanju in poslovanju določena skladno s 6. členom Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS, ob upoštevanju značilnosti študijskega/raziskovalnega področja, stopnje in vrste študijskega programa (skupni) in njegove notranje razčlenjenosti.

Določen je delež izbirnih enot programa in število KT, ki jih študent pridobi z notranjo izbiro, oziroma v drugih študijskih programih. Študent ima možnost, da prinese iz katerega koli študijskega programa najmanj 10 KT.

Izbirni deli programa so:

- izbirni modul, ki obsega tri predmete (18 KT),
- izbirni predmeti, ki obsegajo (18 KT),
- strokovna praksa (18 KT),
- diplomska naloga (6 KT).

5.3.2 Izbirni moduli programa

Program vsebuje sedem izbirnih modulov, tri s področja računalništva in informatike ter štiri s področja upravljanja in poslovanja. Modul tvorijo trije predmeti (18 KT), ki so zaokrožene celote posameznih vsebinskih področij in zato primerni za samostojno izvedbo v okviru programov za izpopolnjevanje. So nadgradnja temeljnega znanja obveznih predmetov prvega in drugega letnika. Študentje si izberejo enega izmed modulov glede na svoje interese, izredni študentje pa tudi glede na potrebe delovnega mesta. Pri izbiri ne bo odločujoče število KT, ker so vsi moduli enako ovrednoteni.

Tabela 4: Izbirni moduli

Zap.št.	Učne enote	OŠD				OŠD	IŠDŠ	KT
		P	V	LV	KT			
Modul 1: PROJEKTNO VODENJE IN RAZVOJ INFORMACIJSKIH SISTEMOV								
1.	Planiranje in vodenje projektov	30	15	15	6	60	102	6
2.	Poslovno modeliranje	30	15	15	6	60	102	6
3.	Objektni in strukturni razvoj IS	30	15	15	6	60	102	6
Modul 2: E – POSLOVANJE								
1.	Elektronsko poslovanje	30	15	15	6	60	102	6
2.	Razvoj spletnih aplikacij	30	15	15	6	60	102	6
3.	Varnostne politike	30	15	15	6	60	102	6
Modul 3: SISTEMI ZA PODPORO ODLOČANJU								
1.	Teorija odločanja	30	15	15	6	60	102	6
2.	IT za podporo upravljanju	30	15	15	6	60	102	6
3.	Komunikacija človek – računalnik	30	15	15	6	60	102	6
Modul 4: MENEDŽMENT								
1.	Menedžment kakovosti in poslovne odličnosti	30	30		6	60	102	6
2.	Menedžment malih podjetij	30	30		6	60	102	6
3.	Krizni menedžment	30	30		6	60	102	6

Modul 5: TRŽENJE								
1.	Načrtovanje trženja	30	30		6	60	102	6
2.	Poslovna logistika	30	30		6	60	102	6
3.	Trženjsko komuniciranje	30	30		6	60	102	6
Modul 6: KADRI								
1.	Tehnologija zaposlovanja	30	30		6	60	102	6
2.	Delovno pravo	30	30		6	60	102	6
3.	Motiviranje in nagrajevanje	30	30		6	60	102	6
Modul 7: RAZVOJ IN DELOVANJE EVROPSKE UNIJE								
1.	Pravo Evropske unije	30	30		6	60	102	6
2.	Ekonomske politike EU	30	30		6	60	102	6
3.	Analiza politik Evropske unije	30	30		6	60	102	6
SKUPAJ V MODULU		90	90		18	180	306	18

5.3.3 Izbirni predmeti programa

Izbirni predmeti omogočajo študentom načrtovanje študija z ozirom na njihove individualne potrebe. Program omogoča izbiro v drugem in tretjem letniku. Izbirajo iz nabora izbirnih predmetov s področja poslovnih ved in s področja informatike (notranja izbira) ter iz katerega koli programa prve stopnje terciarnega izobraževanja v Sloveniji ali v tujini. Predmetnik šestega semestra omogoča optimalne možnosti za mednarodno mobilnost študentov. Izbirni predmeti so ovrednoteni s 6 KT, kar je najpogostejše število KT za izbirni predmet v primerjanih programih.

Z izbirnimi predmeti študent realizira 18 KT programa, kar znaša 10 % obveznosti študijskega programa IUP, pri čemer lahko najmanj 10 KT pridobi z zunanjo izbiro.

Tabela 5: Izbirni predmeti

Zap. št.	Učne enote	VP	OŠD			OŠD	IŠDŠ	Skupaj KT
			P	V	LV			
1.	Javne finance	EK	30	30		60	162	6
2.	Poslovanje trgovskih podjetij	PV	30	30		60	162	6
3.	Razvoj kariere	PV	30	30		60	162	6
4.	Inovacijski menedžment	ME	30	30		60	162	6
5.	Poslovna etika	ME	30	30		60	162	6
6.	Retorika	PV	30	30		60	162	6
7.	Poslovni tuji jezik 2	TJ	30	30		60	162	6
8.	Podatkovna skladišča	IN	30	15	15	60	162	6
9.	Umetna inteligenca	PO	30	15	15	60	162	6
10.	Odkrivanje zakonitosti v podatkih	PO	30	15	15	60	162	6

11.	Adaptivni in naravni algoritmi	LS	30	15	15	60	162	6
12.	Porazdeljeno računanje in programiranje	LS	30	15	15	60	162	6
13.	Metode programiranja	PO	30	15	15	60	162	6
14.	Sistemi v realnem času	PO	30	15	15	60	162	6
15.	Multimedijske tehnologije	PO	30	15	15	60	162	6
16.	Operacijski sistemi	PO	30	15	15	60	162	6
17.	Tehnologija programske opreme	PO	30	15	15	60	162	6
18.	Mobilno poslovanje	IN	30	15	15	60	162	6
19.	Planiranje in obvladovanje IS	IN	30	15	15	60	162	6

5.3.3 Delež izbirnosti v programu

Program traja tri študijska leta oziroma šest semestrov. Prvi letnik sestavlja 10 skupnih predmetov od tega 6 s področja poslovnih ved in 4 s področja računalništva in informatike. Drugi letnik tvori 8 skupnih obveznih predmetov in dva izbirna predmeta (12 KT). Tretji letnik vključuje dva skupna obvezna predmeta (12 KT), en izbirni modul s tremi predmeti (18 KT), en izbirni predmet (6 KT), strokovno prakso (18 KT) in diplomsko nalogo (6 KT).

Tabela 6: Struktura programa glede na izbirnost v KT in %

Zap. št.	Učna enota	Učne enote v		
		V KT	V %	V %
1.	Skupni predmeti	120	66,7	66,7
2.	Izbirni modul	18	10,0	33,3
3.	Izbirni predmeti	18	10,0	
4.	Strokovna praksa	18	10,0	
5.	Diplomska naloga	6	3,3	
SKUPAJ		180	100,0	100,0

Skupni del programa

Skupni del programa vključuje 21 študijskih predmetov v obsegu 120 KT oz. 66,7 %, ki omogočajo usvajanje temeljnega znanja, razvoj splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc diplomanta.

Izbirni del programa

Program omogoča študentom uresničevanje lastne študijske poti. Načrtovanje individualnega programa študija vključuje možnost notranje in zunanje izbire. Izbira je možna pri naslednjih učnih enotah: izbirni modul, izbirni predmeti, strokovna praksa in diplomska naloga.

V okviru *notranje izbire* (iz nabora izbirnih modulov in izbirnih predmetov šole) lahko študent izbere modul, ki zajema tri študijske predmete v obsegu 18 KT ali 10 % programa, tri izbirne predmete v obsegu 18 KT ali 10 %, strokovno prakso v obsegu 18 KT ali 10 % in diplomsko nalogo v obsegu 6KT ali 3,3 %.

Zunanja izbira je mogoča v naslednjih enotah: izbirni predmeti, strokovna praksa in diplomska naloga. Obsega 42 KT ali 23 %. Izbirne enote lahko študent opravi na matični šoli ali na kateri koli visokošolski instituciji v Sloveniji ali tujini. Da bi študent lažje opravil del programa izven matične institucije, je pretežni del enot, ki omogočajo *zunanjo izbiro*, združen v tretjem letniku.

5.4 Razmerje predavanj, seminarjev in vaj ter drugih oblik študija

V skladu z merili ECTS se v letno obremenitev študenta (LOŠ) šteje organizirano študijsko delo (predavanja, vaje, laboratorijske vaje, nastopi, strokovna praksa) in individualno študijsko delo (sprotno delo, študij literature, seminarske naloge, projektno delo, raziskovalno delo, priprava na izpite ali druge oblike preverjanja ter priprava in zagovor diplomske naloge).

Osnova za določanje deleža individualnega študijskega dela pri predmetih iz upravljanja in poslovanja so bili rezultati, dobljeni s pomočjo ankete, ki smo jo izvedli maja 2004 med rednimi študenti VŠUP. Študentje so za nekatere predmete (matematične metode in poslovni račun, operacijske raziskave in statistika, računovodstvo ...) menili, da je treba vanje vložiti več individualnega dela, kar smo upoštevali pri številu ur, ki jih študent potrebuje, da bi dosegel predvidene predmetnospecifične kompetence. Z ozirom na njihove ocene smo pri posameznih predmetih za 1 KT upoštevali različno število ur individualnega dela. To pomeni, da za uspešno opravljene študijske obveznosti pri dveh predmetih z enakim številom KT študent potrebuje različno število ur organiziranega in individualnega študijskega dela.

Tabela 7: Delež predavanj, vaj, seminarjev in drugih oblik študija

<i>Letnik</i>	<i>Organizirane oblike študijskega dela</i>				<i>OŠD</i>	<i>IŠDŠ</i>	<i>LOŠ</i>
	<i>P</i>	<i>V</i>	<i>LV</i>	<i>SP</i>			
1.	375	240	135		750	932	1682
2.	315	255	120		690	937	1627
3.	180	105	135	360	780	732	1512
SKUPAJ UR	870	600	390	360	2220	2601	4821
v %	18,0	12,4	8,1	7,5	46,0	54,0	100,0
v %	17,1	20,9	7,5	45,5	54,5	100,0	

V treh letih študent predvidoma opravi 4821 ur, kar je v povprečju 26,7 ure na eno KT. Od tega je 17,1 % predavanj, 20,9 % vaj in 62 % individualnega študijskega dela, pri čemer odpade 7,5 % na strokovno prakso. Dejansko število ur organiziranega študijskega dela je odvisno od študentovih kontaktov s pedagoškimi delavci na govorilnih urah, konzultacijah, ekskurzijah, tutorskih urah in podobno.

5.5 Praktično usposabljanje v programu, izvedba in kreditno ovrednotenje

Elementi praktičnega usposabljanja kot izjemno pomembnega dela izobraževalnega procesa so vaje, laboratorijske vaje, strokovna praksa in diplomska naloga.

Vaje

Potekajo v obliki skupinskega dela, kjer udeleženci rešujejo konkretno zastavljen problem z uporabo znanja in postopkov, pridobljenih na predavanjih in s samostojnim individualnim študijem. Študent v skladu z učnim načrtom pri posamezni učni enoti individualno ali v timu pripravi seminarsko nalogo v pisni obliki in jo ustno predstavi. Izvajajo se v skupini po 30 študentov.

Laboratorijske vaje

Predstavljajo individualno utrjevanje in preverjanje razumevanja znanja, pridobljenega pri teoretičnem usposabljanju, ki je povezano z obvladovanjem posameznih vsebinskih sklopov s pomočjo reševanja konkretnih nalog. Izvajajo se v skupini po 15 študentov.

Strokovna praksa

Po vsebini in stopnji zahtevnosti je usklajena z doseženo stopnjo teoretičnega znanja. Opravlja se v delovnem okolju v gospodarskih in negospodarskih družbah, zavodih ter javni upravi. Je vodena, nadzorovana in usmerjana, študente usposablja za konkretno reševanje problemov v realnem okolju. Po opravljeni strokovni praksi študent pripravi poročilo v vnaprej določeni obliki, ki ga pregleda mentor, oceni pa ga organizator strokovne prakse na šoli. Potek in organizacija strokovne prakse je natančneje predvidena v Navodilih za opravljanje strokovne prakse študentov šole, vsebina pa v učnem načrtu.

Diplomska naloga

Je obširna in kompleksna strokovna obravnava rešitve konkretnega problema poslovne prakse in mora biti rezultat samostojnega dela kandidata v obsegu 2–3 avtorske pole. Kandidat z njo dokaže, da je sposoben rešiti strokovni praktični problem na podlagi znanja, ki si ga je pridobil po študijskem programu, s samostojnim študijem literature in virov ter na strokovni praksi.

Postopek in način priprave in zagovora diplomske naloge je določen v pravilniku in navodilih za pisanje pisnih izdelkov.

Tabela 8: Delež praktičnega usposabljanja v programu

Letnik	Oblike praktičnega usposabljanja			OPU	v %	IŠDŠ	LOŠ
	V	LV	SP				
1.	240	135		375	22,3	932	1682
2.	255	120		375	23,0	937	1627
3.	105	135	360	600	39,7	732	1512
SKUPAJ	600	390	360	1350		2601	4821
v %	12,4	8,1	7,5		28,0	54,0	100,0

Iz tabele je razvidno, da delež praktičnega usposabljanja iz letnika v letnik narašča, v povprečju pa zajema 28,6 % celotnega programa.

5.6 Deli študijskega programa - programi za izpopolnjevanje

Skladno z določili 36. člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 100/04) se študijski programi prve in druge stopnje lahko izvajajo po delih, določenih s programom. Vsak opredeljeni del študijskega programa predstavlja vsebinsko zaokroženo celoto in se lahko izvaja tudi kot program za izpopolnjevanje oz. kot program vseživljenjskega učenja.

Programi za izpopolnjevanje so namenjeni izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja na dodiplomski ravni.

Visokošolski strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* vključuje naslednje dele programa oz. programe za izpopolnjevanje:

- *projektno vodenje in razvoj informacijskih sistemov,*
- *E - poslovanje,*
- *sistemi za podporo odločanju,*
- *menedžment,*
- *trženje,*
- *kadri,*
- *razvoj in delovanje Evropske unije*

Našteti deli programa se bodo izvajali po predmetniku, prikazanem v spodnji tabeli.

Tabela 9: Učne enote programa za izpopolnjevanje

Zap.št.	Učne enote	Org. študijsko delo			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V/LV	PU				
1.	MODUL: 1. predmet	30	30		60	102	162	6
2.	2. predmet	30	30		60	102	162	6
3.	3. predmet	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
SKUPAJ		150	150	160	460	660	1120	44

Posamezni program za izpopolnjevanje, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, obsega 44 KT. Sestavljajo ga trije predmeti izbranega modula (18 KT), dva izbirna predmeta (12 KT), strokovna praksa (8 KT) in zaključni seminar (6 KT).

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko uspešno opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.1 Projektno vodenje in razvoj informacijskih sistemov

Program za izpopolnjevanje *projektno vodenje in razvoj informacijskih sistemov* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja projektnega vodenja in razvoja informacijskih sistemov na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje

Program za izpopolnjevanje *projektno vodenje in razvoj informacijskih sistemov* obsega 1120 ur oz. 44KT. Slušatelj s programom poglobi znanje s področja projektnega vodenja, poslovnega modeliranja in razvoja informacijskih sistemov (18 KT) in znanje s področja dveh izbirnih predmetov (12 KT). Pridobljeno znanje uporabi pri strokovnem usposabljanju v delovnem okolju v obliki strokovne prakse (8 KT). Izobraževanje se zaključi z zaključnim seminarjem (6 KT).

Tabela 10: Predmetnik programa za izpopolnjevanje *projektno vodenje in razvoj informacijskih sistemov*

PROJEKTNO VODENJE IN RAZVOJ INFORMACIJSKIH SISTEMOV								
Zap.št.	Učna enota dela študijskega programa	Org. študijsko delo			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V/LV	PU				
1.	Planiranje in vodenje projektov	30	30		60	102	162	6
2.	Poslovno modeliranje	30	30		60	102	162	6
3.	Objektni in strukturni razvoj IS	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *projektno vodenje in razvoj informacijskih sistemov*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.2 E-poslovanje

Program za izpopolnjevanje *e-poslovanje* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja e-poslovanja na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje

Program za izpopolnjevanje *e-poslovanje* obsega 1120 ur oz. 44KT. Slušatelj s programom poglobi znanje s področja elektronskega poslovanja, razvoja spletnih aplikacij in varnostnih politik (18 KT) in znanje s področja dveh izbirnih predmetov (12 KT). Pridobljeno znanje uporabi pri strokovnem usposabljanju v delovnem okolju v obliki strokovne prakse (8 KT). Izobraževanje se zaključi z zaključnim seminarjem (6 KT).

Tabela 11: Predmetnik programa za izpopolnjevanje *e-poslovanje*

E-POSLOVANJE								
Zap.št.	Učna enota dela študijskega programa	Org. študijsko delo			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V/LV	PU				
1.	Elektronsko poslovanje	30	30		60	102	162	6
2.	Razvoj spletnih aplikacij	30	30		60	102	162	6
3.	Varnostne politike	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *e-poslovanje*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.3 Sistemi za podporo odločanju

Program za izpopolnjevanje *sistemi za podporo odločanju* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja sistemov za podporo odločanja na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje sistemi za podporo odločanju

Program za izpopolnjevanje *sistemi za podporo odločanju* obsega 1120 ur oz. 44KT. Slušatelj s programom poglobi znanje s področja teorij odločanja, IT za podporo upravljanju in komunikacije človek računalnik (18 KT) in znanje s področja dveh izbirnih predmetov (12 KT). Pridobljeno znanje uporabi pri strokovnem usposabljanju v delovnem okolju v obliki strokovne prakse (8 KT). Izobraževanje se zaključi z zaključnim seminarjem (6 KT).

Tabela 12: Predmetnik programa za izpopolnjevanje sistemi za podporo odločanju

SISTEMI ZA PODPORO ODLOČANJU								
Zap.št.	Učna enota	Org. študijsko delo			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V/LV	PU				
1.	Teorija odločanja	30	30		60	102	162	6
2.	IT za podporo upravljanju	30	30		60	102	162	6
3.	Komunikacija človek – računalnik	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *sistemi za podporo odločanju*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.4 Menedžment

Program za izpopolnjevanje *menedžment* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja menedžmenta in menedžmenta kakovosti na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje menedžment

Predmetnik programa za izpopolnjevanje *menedžment*, ki je del študijskega programa *informatika v upravljanju in poslovanju*, obsega 44 KT po ECTS. Sestavljajo ga trije predmeti modula menedžment (18 KT), dva izbirna predmeta (12 KT), strokovna praksa (8 KT) in zaključni seminar (6 KT).

Tabela 13: Predmetnik programa za izpopolnjevanje menedžment

Zap.št.	Učna enota	OŠD			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V	PU				
1.	Menedžment kakovosti in poslovne odličnosti	30	30		60	102	162	6
2.	Menedžment malih podjetij	30	30		60	102	162	6
3.	Krizni menedžment	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *menedžment*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.5 Trženje

Program za izpopolnjevanje *trženje* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja trženja, trženjskega komuniciranja in logistike na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje trženje

Predmetnik programa za izpopolnjevanje *trženje*, ki je del študijskega programa *informatika v upravljanju in poslovanju* obsega 44 KT po ECTS. Sestavljajo ga trije predmeti modula trženje (18 KT), dva izbirna predmeta (12 KT), strokovna praksa (8 KT) in zaključni seminar (6 KT).

Tabela 14: Predmetnik programa za izpopolnjevanje *trženje*

Zap.št.	Učna enota	OŠD			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V	PU				
1.	Načrtovanje trženja	30	30		60	102	162	6
2.	Poslovna logistika	30	30		60	102	162	6
3.	Trženjsko komuniciranje	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *trženje*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.6 Kadri

Program za izpopolnjevanje *kadri* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja tehnologije zaposlovanja, delovnega prava in motiviranja in nagrajevanja na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje kadri

Predmetnik programa za izpopolnjevanje *kadri*, ki je del študijskega programa *informatika v upravljanju in poslovanju*, obsega 44 KT po ECTS. Sestavljajo ga trije predmeti izbirnega modula kadri (18 KT), dva izbirna predmeta (12 KT), strokovna praksa (8 KT) in zaključni seminar (6 KT).

Tabela 15: Predmetnik programa za izpopolnjevanje kadri

Zap.št.	Učna enota	OŠD			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V	PU				
1.	Tehnologija zaposlovanja	30	30		60	102	162	6
2.	Delovno pravo	30	30		60	102	162	6
3.	Motiviranje in nagrajevanje	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *kadri*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

5.6.7 Razvoj in delovanje EU

Program za izpopolnjevanje *razvoj in delovanje EU* je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*. Namenjen je izpopolnjevanju, dopolnjevanju, poglobljanju in posodabljanju znanja s področja delovanja EU na dodiplomski ravni.

Predmetnik programa za izpopolnjevanje

Predmetnik programa za izpopolnjevanje *razvoj in delovanje EU*, ki je del študijskega programa *informatika v upravljanju in poslovanju*, obsega 44 KT. Sestavljajo ga trije predmeti izbirnega modula razvoj in delovanje EU (18 KT), dva izbirna predmeta (12 KT), strokovna praksa (8 KT) in zaključni seminar (6KT).

Tabela 16: Predmetnik programa za izpopolnjevanje *razvoj in delovanje EU*

RAZVOJ IN DELOVANJE EVROPSKE UNIJE								
Zap.št.	Učna enota	OŠD			OŠD	IŠDŠ	LOŠ	KT
		P	V	PU				
1.	Pravo EU	30	30		60	102	162	6
2.	Ekonomске politike EU	30	30		60	102	162	6
3.	Analiza politik Evropske unije	30	30		60	102	162	6
4.	Izbirni predmet 1	30	30		60	102	162	6
5.	Izbirni predmet 2	30	30		60	102	162	6
6.	Strokovna praksa			160	160		160	8
7.	Zaključni seminar					150	150	6
	SKUPAJ	150	150	160	460	660	1120	44

Obveznosti študenta ter oblike preverjanja in ocenjevanja znanja so opisane v učnih načrtih posameznih učnih enot.

Slušatelj zaključi program za izpopolnjevanje *razvoj in delovanje EU*, ki je del visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse predpisane obveznosti v obsegu 44 KT, za kar prejme potrdilo (skladno z 32.a členom ZVŠ – zadnja alineja), ki je javna listina, ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

6 POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

Pogoji za vpis

V *prvi letnik* visokošolskega strokovnega študijskega programa *informatika v upravljanju in poslovanju* se na osnovi 38. člena Zakona o visokem šolstvu lahko vpiše:

- kdor je opravil maturo,
- kdor je opravil poklicno maturo ali zaključni izpit po štiriletnem srednješolskem programu,
- kdor je pred 1. 6. 1995 končal kateri koli štiriletni srednješolski program.

Merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Šola lahko omeji vpis, če število prijav za vpis bistveno presega število razpisanih mest. Pri omejitvi vpisa so kandidati izbrani po kriteriju doseženih točk splošnega učnega uspeha v tretjem in četrtem letniku (40 % točk) in splošnega učnega uspeha pri zaključnem izpitu ali poklicni maturi ali maturi (60% točk).

Pogoj za vpis v *drugi letnik* študija po končanem višješolskem programu, sprejetem po 01. 01. 1994, je diploma višješolskega študija ter povprečna ocena opravljenih obveznosti na višji strokovni šoli najmanj osem. Kandidati morajo do vpisa v tretji letnik opraviti diferencialne izpite, ki izhajajo iz razlike med programi.

Pogoj za vpis v *tretji letnik* po končanem višješolskem programu, sprejetem pred 01. 01. 1994, je diploma višješolskega študija. Brez diferencialnih izpitov se lahko vpišejo diplomanti sorodnih programov (EF Ljubljana, VEKŠ/EPF Maribor, VUŠ/FU Ljubljana, FDV Ljubljana, VŠOD/FOV Kranj, FRI Ljubljana, FE Ljubljana, FERI Maribor), vsi ostali pa morajo pred diplomo opraviti diferencialne izpite iz izbranih poglavij predmetov prvega in drugega letnika programa Upravljanje in poslovanje.

Pogoje za vpis izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini.

7 MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJA IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

Na osnovi pisne vloge kandidata, priloženih spričeval in drugih listin, šola prizna pred vpisom v študijski program pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnosti, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s programom *informatika v upravljanju in poslovanju*.

- a. Če je bilo *znanje pridobljeno v formalnih/neformalnih oblikah izobraževanja*, bodo kandidati to znanje izkazali s spričevali in drugimi listinami (»netipična spričevala«, portfolio, listine o končanem delu študijskega programa, tečajih in drugih oblikah izobraževanja), iz katerih bo jasno razvidna vsebina teh programov in obseg vloženega dela študenta. Na osnovi teh dokazil, ki jih mora predložiti najpozneje do junija za naslednje študijsko leto, se lahko kandidatu prizna do 20 KT. Študent, ki se v tretji letnik vpisuje po Merilih za prehode, za priznavanje pridobljenega znanja pred vpisom ne more zaprositi za predmete tretjega letnika.
- b. Če je bilo *znanje pridobljeno z izkustvenim učenjem*, lahko študent zaprosi za preverjanje in ocenjevanje znanja na šoli.
- c. Na podlagi *ustreznih delovnih izkušenj* se študentom lahko prizna do 18 KT pri strokovni praksi.

Individualne dokumentirane vloge kandidatov za priznanje znanja, pridobljenega pred vpisom, obravnava komisija za študijske zadeve šole, v skladu s postopki in pravili za priznavanje izpitov, ki jih sprejme senat šole.

8 PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

Ocenjevanje znanja je zasnovano tako, da visokošolskim učiteljem in študentom zagotavlja stalne in kakovostne informacije o napredovanju in doseganju zastavljenih kompetenc/ciljev študijskega programa. Študijski program od študentov zahteva sprotno delo, zato bo tudi ocenjevanje znanja diagnostično, formativno in sumativno. Potekalo bo sproti med izvajanjem in po zaključenem izvajanju posameznih predmetov.

Načini ocenjevanja in preverjanja znanja so določeni v učnih načrtih posameznih predmetov in so prilagojeni preverjanju doseženih ciljev pri posameznih predmetih, predvidenih študijskih dosežkov in razvoja splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc. Zaradi pestrosti metod učenja in poučevanja, tudi zaradi zagotavljanja veljavnosti, zanesljivosti in objektivnosti, bodo visokošolski učitelji pri posameznih predmetih uporabljali različne kombinacije načinov ocenjevanja in preverjanja znanja. Ocenjevanje bo zajemalo vse taksonomske nivoje, pri čemer nas bo zanimala tudi kvalitetna struktura in organizacija znanja.

Namen ocenjevanja je: oceniti izdelek, študentu posredovati povratno informacijo o njegovem napredku in doseženih rezultatih, študentu omogočiti vključitev v nadaljnje izobraževanje oz. v zaposlitev, pridobivanje podatkov za evalvacijo opravljenega pedagoškega dela.

O elementih preverjanja in kriterijih ocenjevanja je študent obveščen ustno ob začetku študijskega leta in pisno z učnim načrtom.

Predvidevani načini preverjanja in ocenjevanja so: ustni in/ali pisni izpiti, kolokviji, testi, eseji, seminarske naloge, ustne predstavitve, praktične naloge oziroma izdelki, portfolijo, dnevniki, reševanje realnih problemov, projekti, vrstniško ocenjevanje, pisno poročilo o strokovni praksi, diplomska naloga.

Tabela 17: Ocenjevalna lestvica

Ocena		Ocena po ECTS		Kriterij v %	Opis znanja
10	odlično	A	excellent	95,6–100 %	izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami
9	prav dobro	B	very good	84,3–95,5 %	nadpovprečno znanje z nekaj napakami
8	prav dobro	C	good	70,8–84,2 %	solidni rezultati
7	dobro	D	satisfactory	59,6–70,7 %	znanje z manjšimi napakami
6	zadostno	E	sufficient	55–59,5 %	znanje ustreza minimalnim kriterijem
5 – 1	nezadostno	F	fail	0–54,9%	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem
*	uspešno	P	pass	55–100%	znanje ustreza minimalnim kriterijem
*	neuspešno	F	fail	0 – 54,9%	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

* Z ocenama uspešno in neuspešno se ocenjuje znanje in opravljene obveznosti pri strokovni praksi.

Študent mora za pozitivno oceno doseči najmanj 55 % zahtevanih točk. Ocene iz ocenjevalne lestvice se pretvarjajo v ECTS sistem ocenjevanja. Postopke in pravila o preverjanju in ocenjevanju znanja in postopke za priznavanje kreditnih točk, pridobljenih v drugih programih na istem ali drugih visokošolskih zavodih, ureja Pravilnik o ocenjevanju in preverjanju znanja.

9 POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Za napredovanje v drugi letnik mora študent doseči najmanj 45 ECTS iz prvega letnika, za napredovanje v tretji letnik najmanj 45 ECTS drugega letnika in vse obveznosti iz prvega letnika, kar znaša 105 ECTS.

Študent se lahko vpiše v višji letnik tudi, če ni dosegel zahtevanih kreditnih točk, kadar ima za to opravičene razloge: materinstvo, daljša bolezen, izjemne družinske in socialne okoliščine, sodelovanje na vrhunskih strokovnih, kulturnih in športnih prireditvah.

Študent, ki ni opravil vseh obveznosti, določenih s študijskim programom za vpis v višji letnik, lahko v času študija enkrat ponavlja letnik ali spremeni študijski program ali smer zaradi neizpolnitve obveznosti v prejšnji smeri ali študijskem programu. Tretjega letnika ni možno ponavljati, ker je za opravljanje manjkajočih študijskih obveznosti namenjen absolventski staž.

Študent se lahko v skladu z zakonom podaljša status za največ eno leto, če:

- se iz upravičenih razlogov ne vpiše v višji letnik,
- iz upravičenih razlogov ne diplomira v 12 mesecih po zaključku zadnjega semestra,
- študentka v času študija rodi.

Glede na študijske dosežke lahko študent konča študij v krajšem času, kot je predvideno s študijskim programom.

Usmerjanje in svetovanje

Pred vključitvijo v študij strokovna služba referata za študijske zadeve na šoli omogoči, da se kandidat izčrpno seznanijo s študijskim programom, načinom, pogoji študija itd.

V času študija bodo organizirane naslednje aktivnosti:

- svetovanje za spodbujanje samoozaveščanja, učinkovito razreševanje konfliktov in vzpostavljanje pozitivnih socialnih stikov,
- usposabljanje za strokovno pisanje in učinkovito učenje,
- tutorstvo kot pomoč pri razreševanju problemov, ki izhajajo iz organizacije ali realizacije študijskih obveznosti,
- mentorstvo, v okviru katerega bodo visokošolski učitelji in sodelavci z individualnim pristopom vodili študente do uspešnih študijskih rezultatov,
- svetovalno delo pri premagovanju osebnih težav,
- svetovalno delo pri vključevanju diplomantov v zaposlitev in različne oblike vseživljenjskega učenja.

10 DOLOČBE O PREHODIH MED PROGRAMI

Prehodi med programi

S prehodom se razume prenehanje študentovega izobraževanja po študijskem programu, v katerega se je vpisal, ter nadaljevanje izobraževanja po novem študijskem programu, v katerem se vse ali del obveznosti, ki jih je študent že opravil v predhodnem študijskem programu, priznajo kot opravljene obveznosti drugega študijskega programa.

Za prehod se ne šteje sprememba študijskega programa ali smeri zaradi neizpolnitve obveznosti v prvem študijskem programu ali smeri.

Prehod omogoča mobilnost študentov, izbiro različnih poti za doseganje izobrazbe ter prilagodljivost in odprtost visokošolskega sistema.

Pri prehodih med programi se upoštevajo naslednja merila:

- izpolnjevanje pogojev za vpis v novi študijski program,
- število razpoložljivih študijskih mest,
- letniki ali semestri v prejšnjem študijskem programu, v katerih je študent opravil vse študijske obveznosti,
- izpiti in druge študijske obveznosti iz prejšnjega programa,
- diferencialni izpiti in druge študijske obveznosti, ki jih mora študent dodatno opraviti, če želi diplomirati v novem programu.

Možni so naslednji prehodi:

- med študijskimi programi za pridobitev visoke strokovne izobrazbe,
- iz programa za pridobitev univerzitetne izobrazbe v program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe,
- iz višješolskih študijskih programov (sprejetih pred 01. 01. 1994) v program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe,
- iz programov višjih strokovnih šol po Zakonu o strokovnem in poklicnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 12/96) in Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 86/04) v programe za pridobitev visoke strokovne izobrazbe,
- med ustreznimi tujimi programi.

Študent lahko prehaja iz sorodnih programov na program *informatika v upravljanju in poslovanju* v skladu z Zakonom o visokem šolstvu in merili ECTS. Program upravljanje in poslovanje je ovrednoten s 180 ECTS, od tega lahko 12 ECTS v okviru izbirnih predmetov opravi na kateremkoli programu dodiplomskega študija v Sloveniji ali v tujini.

1. *Prehod iz drugega visokošolskega strokovnega študijskega programa na program IUP.* Priznanje pridobljenih kreditnih točk pri posameznih predmetih, ki potekajo na visokošolskih ustanovah, omogoča prehode med programi. Študentu se ob prehodu priznajo kreditne točke pri posameznem predmetu, ki ga je uspešno zaključil z izpitom na drugem visokošolskem programu, če se le-ta v najmanj 80% po vsebini in obsegu ujema z vsebino in obsegom predmeta na šoli. V tem primeru se to znanje ovrednoti z enakim številom točk po ECTS kot znaša število KT pri tem predmetu na šoli. Upoštevajo se izpiti, opravljeni pred največ

petimi leti, razen pri predmetih poslovna matematika, poslovna statistika in tuji jezik.

2. *Za prehod iz programa za pridobitev univerzitetne izobrazbe v program IUP* veljajo isti kriteriji, in sicer: vsebina, obseg in dosežen uspeh pri posameznem predmetu ter razpoložljiva mesta.
3. *Pogoji za prehod iz višješolskih študijskih programov (sprejetih pred 01. 01. 1994) v program IUP (tretji letnik) so opravljena diploma in razpoložljiva mesta.* Kandidati, ki niso diplomirali na sorodnih programih (EF Ljubljana, VEKŠ/EPF Maribor, VUŠ/FU Ljubljana, FDV Ljubljana, VŠOD/FOV Kranj, FRI Ljubljana, FE Ljubljana, FERI Maribor), se vpisujejo pod pogojem, da pred prijavo teme diplomske naloge opravijo diferencialne izpite izbranih poglavij petih predmetov prvega in drugega letnika, in sicer: uvod v gospodarstvo, temelji menedžmenta, poslovno komuniciranje, uvod v računalništvo in baze podatkov. Če imajo kandidati več kot eno leto ustreznih delovnih izkušenj, se jim prizna strokovna praksa v obsegu 18 KT.
4. *Prehod iz programov višjih strokovnih šol po Zakonu o strokovnem in poklicnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 12/96) in Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 86/04) je možen v 2. letnik programa informatika v upravljanju in poslovanju pod naslednjimi pogoji:*
 - a) da ima šola razpoložljiva študijska mesta,
 - b) da imajo kandidati iz opravljenih obveznosti na višji šoli najmanj 8,
 - c) da do vpisa v tretji letnik opravijo diferencialne izpite, in sicer diplomanti:
 - višjih strokovnih šol za elektroenergetiko, elektroniko, gradbeništvo, strojništvo, živilstvo, telekomunikacije in poštni promet, morajo opraviti dodatne študijske obveznosti iz predmetov 1. letnika programa informatika v upravljanju in poslovanju: uvod v gospodarstvo, teorija organizacije ter uvod v računalništvo,
 - višje strokovne šole za turizem in gostinstvo morajo opraviti dodatne študijske obveznosti iz predmetov 1. letnika programa informatika v upravljanju in poslovanju: matematične metode in poslovni račun, uvod v gospodarstvo ter uvod v računalništvo,
 - višje strokovne šole za poslovne sekretarje morajo opraviti dodatne študijske obveznosti iz predmetov 1. letnika programa informatika v upravljanju in poslovanju: matematične metode in poslovni račun, uvod v gospodarstvo ter uvod v računalništvo,
 - višje strokovne šole za komercialiste morajo opraviti dodatne študijske obveznosti iz predmetov 1. letnika programa informatika v upravljanju in poslovanju: matematične metode in poslovni račun, uvod v gospodarstvo ter uvod v računalništvo,

- ostalih višjih strokovnih šol morajo opraviti dodatne študijske obveznosti iz predmetov 1. letnika programa informatika v upravljanju in poslovanju na osnovi dejansko ugotovljene razlike med programoma.

Prehod omogoča mobilnost študentov, izbirnost različnih poti za doseganje izobrazbe ter fleksibilnost in odprtost visokošolskega sistema.

Če imajo kandidati več kot eno leto ustreznih delovnih izkušenj, se jim prizna strokovna praksa v podjetju v obsegu 18 KT, kar je določeno s posebnim pravilnikom.

11 NAČINI IZVAJANJA ŠTUDIJA

Strokovni študijski program prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* se bo izvajal kot redni in izredni študij ter študij na daljavo. Vse vrste študija so enakovredne.

Pri **rednem študiju** se izvede praviloma en letnik v enem študijskem letu v obsegu, predvidenem v študijskem programu. Predavanja v okviru rednega študija se izvajajo s celotno skupino študentov, seminarske vaje in seminarji v skupinah po 30 študentov oziroma skladno z normativi za izvedbo seminarskih vaj in seminarjev. Laboratorijske vaje se izvajajo v skupinah po 15 študentov.

Izredni študij je po zahtevnosti enak rednemu. Izredni študent mora opraviti vse obveznosti, ki so predvidene za redni študij. Organizacijo in izvedbo izrednega študija bomo prilagodili možnostim in potrebam študentov. Pri izvajanju izrednega študija se zagotovi najmanj 30% kontaktnih ur, predvidenih s študijskim programom. Ker je število ur predavanj in vaj manjše kot pri rednem študiju, se od študentov pričakuje več samostojnega študija ob mentorskem usmerjanju visokošolskih učiteljev.

Študij na daljavo bosta šoli razvijali ob upoštevanju potreb okolja in v skladu s sklepi senata.

Študij na daljavo je v razvitem svetu že uveljavljena oblika izobraževanja, ki z razvojem izobraževalne tehnologije in interneta dobiva vse večji pomen in razsežnosti. Sodobna tehnologija omogoča hitro in učinkovito komunikacijo med slušateljem in učiteljem ter pripravo kakovostnih učnih gradiv, ki lahko nadomestijo razlago učitelja. Sodelovanje Fakultete za računalništvo in informatiko pri izvajanju študija na daljavo predstavlja garancijo za njegovo uspešno izvajanje, saj prav poznavanje in razumevanje najsodobnejše informacijske tehnologije zagotavlja njegovo strokovno izvedbo.

Učitelj in študent bosta večino časa prostorsko ločena in bo študent v glavnem študiral samostojno iz študijskih gradiv. Študijsko gradivo sestavlja tiskan učbenik, ki ga v posameznih primerih dopolnjujejo zbirke vaj in nalog, avdio in video posnetki, elektronski mediji (diskete, cd) in spletne aplikacije. Gradiva bodo pripravljena posebej za študij na daljavo in bodo študenta vodila skozi proces izobraževanja po programu IUP.

Pri nekaterih predmetih bo način dela zahteval tudi praktično usposabljanje: laboratorijske vaje – vaje v računalniški učilnici, seminarske vaje, strokovno prakso, projektno delo. Praktično delo bo temeljilo na reševanju problemov iz realnega sveta in bo usmerjalo v iskanje takšnih rešitev, ki so danes najpogostejše v praksi ob upoštevanju najnovejših pripomočkov, orodij in metodologije, vezane na sodobno informacijsko tehnologijo.

Slušateljem pri učenju težjih delov snovi pomagajo tutorji, in sicer tako, da:

- pripravijo vaje, ki niso obvezne,
- organizirajo skupinske in individualne konzultacije,
- nudijo pomoč po telefonu in po e-pošti.

V obliko študija na daljavo se lahko vključijo kandidati in kandidatke, ki:

- nimajo časa obiskovati predavanj,
- so iz geografsko oddaljenih ali slabo dostopnih področij,
- so telesno prizadeti in
- so matere z majhnimi otroki.

Pri delu bodo uporabljene specifične metode dela in specifični postopki ocenjevanja znanja.

12 POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Študent dokonča študij po programu *informatika v upravljanju in poslovanju*, ko opravi vse s programom predpisane študijske obveznosti v obsegu 180 KT.

Če se študent v program *informatika v upravljanju in poslovanju* vpiše v drugem letniku po zaključenem študiju na višješolskem programu, sprejetem po 1. 1. 1994, mora na šoli opraviti vse predpisane diferencialne izpite in redne študijske obveznosti drugega in tretjega letnika v obsegu najmanj 120 KT.

Če se študent vključi v tretji letnik programa *informatika v upravljanju in poslovanju*, po zaključenem študiju na višješolskem programu, sprejetem pred 01.01.1994,

mora na šoli opraviti vse predpisane diferencialne izpite in redne študijske obveznosti tretjega letnika v obsegu najmanj 60 KT.

13 POGOJI ZA DOKONČANJE POSAMEZNIH DELOV PROGRAMA

Pogoj za dokončanje posameznih delov programa *informatika v upravljanju in poslovanju* so uspešno opravljene vse predpisane študijske obveznosti v obsegu 44 KT. Po zaključku kandidat prejme potrdilo, ki je javna listina ter prilogo z navedbo učnih enot, kompetenc in doseženega uspeha.

14 STROKOVNI NASLOV

V skladu z določili 4. člena Zakona o strokovnih in znanstvenih naslovih (Ur. list RS, št. 61/06) študent po zaključku študija pridobi strokovni naslov:

- diplomirana ekonomistka – poslovna informatičarka (VS), okrajšava dipl. posl. inf. (VS) oz.
- diplomirani ekonomist – poslovni informatik (VS), okrajšava dipl. ekon. (VS).

V skladu z 32. členom Zakona o visokem šolstvu in določili Pravilnika o prilogi k diplomi (Ur. l. RS št. 56/07) bo Visoka šola za upravljanje in poslovanje izdala diplomantom visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje *informatika v upravljanju in poslovanju* prilogo k diplomi.

Datum: 01. 06. 2010

Visoka šola za upravljanje in
poslovanje:
doc. dr. Jasmina Starc, dekanica